

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītāja
30.06.2020. rīkojumu Nr.1.2.1/223

Valsts tiesu ekspertīžu
birojs

2019. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2020

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Juridiskais statuss	3
1.2. Funkcijas un darbības virzieni.....	3
1.3. Budžeta programmas	4
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	4
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	4
2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze.....	7
2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes.....	7
2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem	10
2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas	10
2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā un ekspertu darba grupās	10
2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā.....	11
2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros.....	11
2.2.7. Dalība starptautiskos projektos.....	12
2.3. Maksas pakalpojumi	12
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana	13
2.5. Klientu aptauja.....	13
3. Personāls.....	14
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	15
5. Plānotie pasākumi 2020. gadā	16

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs (turpmāk — birojs) ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Biroja mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi (turpmāk – ekspertīze) tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

Biroja darbības mandātu un kompetenci nosaka Ministru kabineta 2004. gada 14.septembra noteikumi Nr. 793 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”, Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru".

1.2. Funkcijas un darbības virzieni

Atbilstoši nolikumam birojs:

- veic ekspertīzes kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veic ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veic konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Funkciju izpildes nodrošināšanai birojs:

- izstrādā un ievieš tiesu ekspertu (turpmāk – ekspertu) darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

Atbilstoši savai kompetencei birojs:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz Tieslietu ministrijai priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm, organizē starptautiskas apspriedes un konferences ekspertīžu jautājumos un piedalās to darbā;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru" birojs ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kas nodrošina augsnes izpēti, augu valsts objektu izpēti, ceļu satiksmes negadījumu izpēti, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēti, rakstīta teksta lingvistisko izpēti, reljefo identifikācijas zīmju izpēti, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēti. Birojs nodrošina arī daktiloskopisko ekspertīzi, t.i. daktiloskopisko identifikāciju un papillārlīniju pēdu vizualizēšanu, dokumentu tehnisko izpēti, dokumentu

materiālu izpēti, informācijas tehnoloģiju izpēti, metālu un sakausējumu izpēti, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēti, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēti, šāvienu pēdu ķīmisko izpēti, rokraksta un paraksta izpēti, homoskopisko pēdu izpēti, mehanoskopisko pēdu izpēti.

1.3. Budžeta programmas

Biroja darbība 2019. gadā finansēta no valsts pamatbudžeta 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds”, 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” un no programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)”.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie uzdevumi pārskata gadā bija:

1. nodrošināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās,
2. pilnveidot biroja pārvaldības sistēmas atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2018 prasībām;
3. nodrošināt kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
  - 3.1.paplašinot ekspertu kompetenci, ekspertiem iegūstot sertifikātus papildu specialitātēs;
  - 3.2.ekspertiem atkārtoti iegūstot sertifikātus (resertificējoties);
  - 3.3.piedaloties Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk – ENFSI) un citās ekspertu prasmes pārbaudēs;
4. piedalīties ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu specialitātēm;
5. organizēt divus Baltijas valstu dokumentu ekspertu seminārus Eiropas Savienības *Hercule III* programmas līdzfinansēta projekta "VTEB kapacitātes stiprināšana dokumentu izpētes jomā" ietvaros;
6. organizēt Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru Rīgā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti;
7. organizēt Baltijas valstu ekspertu sanākumi autotehnisko ekspertīžu jomā;
8. izstrādāt ekspertīzes metodes darbam ar Ramana spektrometru un augstas veiktspējas šķidruma hromatogrāfu, kā arī mobilo ierīču izpētei;
9. organizēt seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Biroja kopējais plānotais budžets pārskata gadā 1 771 482 *euro*, t.sk. programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” 1 060 343 *euro*, programmas 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” 304 500 *euro*, programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem 102 098 *euro* un no programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” līdzekļiem 281 553 *euro*.

Kopējais finansējuma izlietojums 2019. gadā un tā salīdzinājums ar 2018. gadu atspoguļots 1. tabulā.

1.tabula

Valsts pamatbudžeta izpildes kopsavilkums (euro)

Finansiālie rādītāji	2018. gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 932 246	1 443 994	1 437 650
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 569 086	1 118 426	1 115 576
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	54 051	24 651	27 184
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	309 109	300 917	294 890
2.Izdevumi (kopā)	1 919 399	1 771 482	1 493 265
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 102 944	1 393 517	1 367 399
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 072 574	1 108 208	1 088 122
<i>t.sk. atlīdzība</i>	916 488	909 703	907 597
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	2 813	3 756	3 750
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	27 557	281 553	275 527
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	816 455	377 965	125 866
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	-12 847	327 488	55 615

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums atspoguļots 2. tabulā.

2.tabula

Pamatbudžeta programmas
03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2018. gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 143 079	1 060 343	1 062 870
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 089 028	1 035 692	1 035 686
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	54 051	24 651	27 184
2.Izdevumi (kopā)	1 130 232	1 083 331	1 083 197
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 075 387	1 044 062	1 044 056
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 072 574	1 040 306	1 040 306
<i>t.sk. atlīdzība</i>	916 488	896 703	896 703
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	2 813	3 756	3 750
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	54 845	39 269	39 141

Pamatbudžeta programmas 10.00.00 „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” finansējums un tā izlietojums atspoguļots 3. tabulā.

Pamatbudžeta programmas
10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds”, finansējums un tā izlietojums
(euro)

Finansiālie rādītāji	2018. gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	0	0	0
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	0	0
2.Izdevumi (kopā)	0	304 500	43 924
2.1.uzturēšanas izdevumi	0	31 500	22 894
2.1.1.kārtējie izdevumi	0	31 500	22 894
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	0	273 000	21 030
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	0	304 500	43 924

Pamatbudžeta programmas 70.10.00 „Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums redzams 4.tabulā.

Pamatbudžeta programmas
70.10.00 „Eiropas Savienības politiku instrumentu un
pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu
un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2018. gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	761 610	102 098	99 253
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	480 058	82 734	79 890
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	281 552	19 364	19 363
2.Izdevumi (kopā)	761 610	102 098	90 617
2.1.uzturēšanas izdevumi	0	36 402	24 922
2.1.1.kārtējie izdevumi	0	36 402	24 922
<i>t.sk. atlīdzība</i>	0	13 000	10 894
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	761 610	65 696	65 695

Pamatbudžeta programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” finansējums un tā izlietojums redzams 5.tabulā.

Pamatbudžeta programmas
70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas
Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)”
finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2018. gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde

1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	27 557	281 553	275 527
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	27 557	281 553	275 527
<i>t.sk. ārvalstu finanšu palīdzība atmaksām valsts pamatbudžetam</i>	27 557	281 553	275 527
2.Izdevumi (kopā)	27 557	281 553	275 527
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	27 557	281 553	275 527
<i>7500 Atmaksa valsts budžetā par veiktajiem uzturēšanas izdevumiem</i>	27 557	281 553	275 527

2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze

2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes

Pārskata gadā birojā veikto ekspertīžu kopskaits (tai skaitā neizpildītās no 2018. gada) ir 1733, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu ir par 59 ekspertīzēm jeb 3,3 % mazāk. Ekspertīžu skaits salīdzinājumā ar 2018. gadu palielinājies naftas produktu un viegli gaistošo savienojumu, nezināmās vielas, dokumentu materiālu, šāviena pēdu, metāla un sakausējumu izpētes jomā. Ekspertīžu skaits samazinājies – botānikas, stikla izpētes, daktiloskopiskās identifikācijas, rokraksta izpētes, dokumentu rekvizītu izpētes, numura zīmju, trasoloģijas un autotehnisko ekspertīžu jomā. Pārskata gadā biroja veikto ekspertīžu skaits un sadalījums pa jomām ir apkopots 5.tabulā.

5.tabula

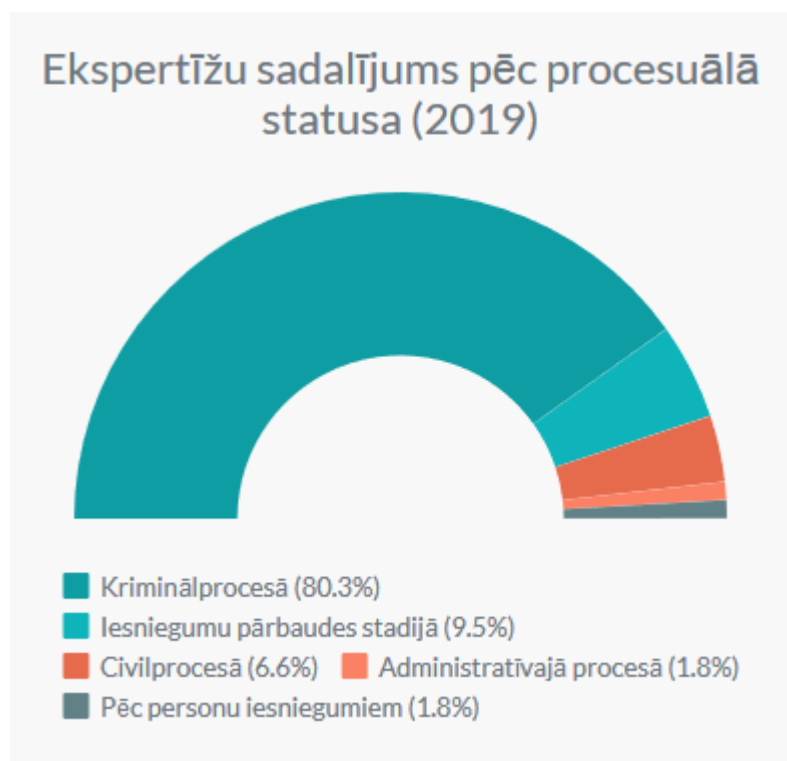
2019.gadā veiktās ekspertīzes

Nr.p.k.	Ekspertīžu specialitāte	Ekspertīžu skaits	
		2018. gadā	2019. gadā
1.	Augsnes izpēte	2	4
2.	Ceļu satiksmes negadījumu izpēte	560	496
3.	Šķiedru un dzīvnieku matu izpēte	16	34
4.	Augu valsts objektu izpēte	66	35
5.	Daktiloskopiskā ekspertīze	175	162
6.	Dokumentu tehniskā izpēte	68	56
7.	Reljefo identifikācijas zīmju izpēte	122	82
8.	Informācijas tehnoloģiju izpēte	60	64
		37 datu nesēju apskates	25 datu nesēju apskates
9.	Ķīmiskā ekspertīze	23	50
10.	Dokumentu materiālu izpēte	9	24
11.	Krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte	184	182
12.	Metālu un sakausējumu izpēte	27	35

13.	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēte	18	148
14.	Stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte	21	11
15.	Šāviena pēdu ķīmiskā izpēte	22	25
16.	Rakstīta teksta lingvistiskā izpēte	5	2
17.	Rokraksta un paraksta izpēte	225	178
18.	Trasoloģiskā izpēte	149	119
	Kopā gadā	1792	1733

Veikto ekspertīžu sadalījums pēc procesuālā statusa redzams 1. attēlā. Lielākā daļa no ekspertīzēm 2019. gadā ir noteiktas kriminālprocesā (80,3 %) vai iesniegumu pārbaudes stadijā (9,5 %). civilprocesā ir noteiktas 6,6 %, bet administratīvajā procesā 1,8 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ekspertīzes, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido 1,8 % no kopējā ekspertīžu skaita.

1.attēls

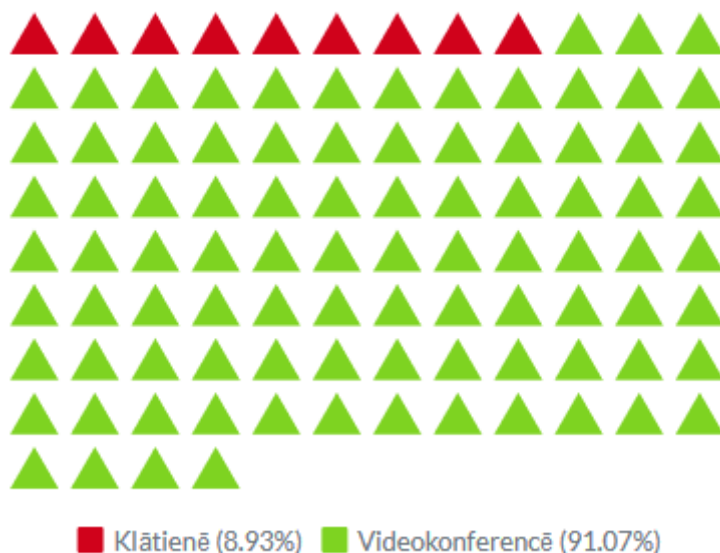
Vidējais ekspertīžu veikšanas ilgums pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī - 34 dienas.

Birojā turpinās iepriekšējo gadu prakse, kad eksperta atzinumu pārbauda otrs jeb „ēnu” eksperts, šādi nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un rezultātu objektivitāti.

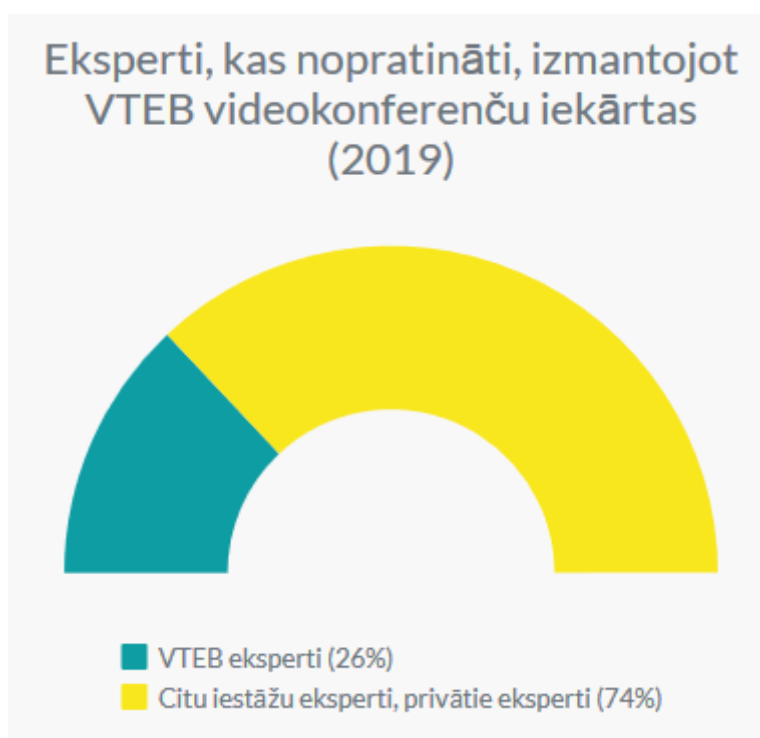
Biroja eksperti 2019. gadā 56 reizes piedalījušies tiesas sēdēs, no kurām 51 notikusi videokonferences režīmā.

VTEB ekspertu dalība tiesas sēdēs (2019)

Pārskata gadā birojs pavisam nodrošinājis 194 videokonferenču norisi, no kurām 143 notikušas ar citu iestāžu ekspertu dalību (skat. 3. attēlu).

2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem

Lai paaugstinātu ekspertīžu noteicēju kompetenci, pārskata periodā turpināts darbs ar klientiem, organizēti semināri un lekcijas Valsts policijas darbiniekiem un izmeklētājiem, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrai, kā arī Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes Administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja darbiniekiem par tehnisko un dokumentu ekspertīžu iespējām un ierobežojumiem, materiālu sagatavošanu un aktuāliem jautājumiem ķīmiskajās ekspertīzēs.

Biroja mājaslapā ievietota un regulāri atjaunināta informācija par aktuālajiem ekspertīžu izpildes termiņiem, kā arī ir pieejami biroja ekspertu izstrādātie ieteikumi ekspertīzes materiālu sagatavošanai.

2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas

Biroja darbinieki snieguši prezentācijas un ziņojumus ekspertīžu jautājumiem veltītās konferencēs un semināros, kā arī sagatavojuši publikācijas:

- *“Fibrefill”* ENFSI Šķiedru un matu ekspertu darba grupas sanāksmē Dublinā, Īrijā;
- *„Age determination by the printer’s defects”* un *“Ink dating in SFSB”* ENFSI Dokumentu ekspertu darba grupas sanāksmē Bukarestē, Rumānijā;
- *„Overview of Collaborative exercise No.17 and No.18”* ENFSI Rokrakstu ekspertu darba grupas konferencē Porto, Portugālē;
- *„Three Mirrors One car”*, *“Raman spectrometer and Ultra Performance Liquid Chromatography (UPLC)”*, *„Use of Paint Materials in Document falsification”*, *“Cold is an expert assistant”* un *“The influence of the matrix components on the results of fire debris tests”* 3. Baltijas valstu tiesu ekspertu sanāksmē par mikropēdu izpēti Tallinā, Igaunijā;
- *„Extracting pollen from small soil samples for forensic application”* 12. starptautiskajā *“Pollen monitoring Programme”* sanāksmē Rīgā;
- *“Data collection 2017/2018 difficulties”* STEFA G1 projekta *“Benchmarking forensic laboratories for strategic planning purposes”* sanāksmē Rīgā.

2.2.4. Dalība ENFSI un tiesu ekspertu darba grupās

Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1997. gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā, vienpadsmit ekspertu darba grupās. Biroja eksperti darbojas arī četrus ENFSI ekspertu darba grupu vadības komitejās:

- rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- šķiedru un matu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dokumentu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas Vadības komitejā.

Pārskata gadā biroja eksperti piedalījās ENFSI ekspertu darba grupu vadības komiteju sanāksmēs un ENFSI ekspertu darba grupu sanāksmēs – dokumentu, informācijas tehnoloģiju izpētes, digitālo attēlu, šķiedru un matu, krāsu un stikla, ugunsgrēku un eksploziju izraisīto materiālu, dzīvnieku, augu un augsnes pēdu, šāviena pēdu, trasoloģijas, ceļu satiksmes negadījumu izpētes, kā arī Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupas sanāksmē.

Dalība ENFSI birojam dod iespēju kopīgi ar citu dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm risināt aktuālas problēmas, izmantot datu bāzes un iegūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu ekspertu darba grupās un kopējos projektos ekspertīzes jomā, izmantot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties lietisko pierādījumu

(pēdu, objektu) padziļinātā izpētē. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augsta līmeņa laboratorijās, nodrošināt ātru un pilnvērtīgu informācijas apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanā, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaudēs, kā arī iegūt akreditētu ekspertīžu iestāžu atbalstu un palīdzību starptautisko kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanā ekspertīžu iestādē.

2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā

Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk - BVTEIA) mērķis ir veicināt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestāžu sadarbību. Pārskata gadā BVTEIA ietvaros biroja eksperti piedalījās Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas seminārā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti, kas notika Tallinā, Igaunijā.

2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros

Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku apmācības aģentūras (turpmāk - CEPOL) apmaiņas programmas ietvaros biroja ekspertiem ir iespēja apmeklēt citu valstu tiesu ekspertīžu iestādes, kā arī uzņemt birojā ekspertus no citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm. Šīs programmas ietvaros pārskata periodā CEPOL apmaiņas programmas ietvaros apmeklēja trīs valstu tiesu ekspertīžu iestādes – Krakovas Tiesu ekspertīžu institūtu, Vācijas Tiesu ekspertīžu institūtu, Slovākijas Policijas tiesu ekspertīžu institūtu un uzņēma pie sevis tiesu ekspertus no Gruzijas, Ukrainas, Polijas, Vācijas, Portugāles un Slovākijas.

Pārskata periodā biroja eksperti aktīvi izmantoja CEPOL piedāvātās mācību iespējas, piedaloties klātienes mācībās Budapeštā, Ungārijā, tiešsaistesursos, kā arī e-semināros, kas tiek nodrošināti CEPOL *e-Net* platformā. Tika iegūtas zināšanas par tiesu ekspertīzi bīstamu vielu piesārņotā vidē, *Windows* failu sistēmu izpēti un viltotu dokumentu izpēti.

Birojs sadarbībā ar CEPOL un Igaunijas Tiesu ekspertīžu institūtu (turpmāk - EKEI) organizēja tiešsaistes semināru internetā, kurā biroja vadītāja vietnieks R.Apinis un EKEI direktora vietniece M.Vali iepazīstināja ar pieredzi Vienotā Baltijas valstu tiesu ekspertu reģistra izveidē. Minētais reģistrs tika izstrādāts biroja vadībā, sadarbojoties ar Igaunijas un Lietuvas tiesu ekspertīžu iestādēm ES līdzfinansēta projekta “Atrodi tiesu ekspertu” ietvaros. Tiešsaistes semināru internetā par Baltijas tiesu ekspertu reģistru 14.martā noskatījās 125 pārstāvji no 22 valstīm.

4. attēls

Ekrānšāviņš no CEPOL tiešsaistes semināra
(2019)

2.2.7. Dalība starptautiskos projektos

2019. gadā birojs pabeidza Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (turpmāk - OLAF) *Hercule III* programmas līdzfinansēta projekta "VTEB kapacitātes celšana dokumentu izpētes jomā" īstenošanu. Par projekta līdzekļiem tika iegādātas iekārtas - Ramana spektrometrs un augstas veiktspējas šķidrumu hromatogrāfs, ievērojami stiprinot biroja tehniskās iespējas dokumentu ekspertīzē. Projekta ietvaros organizēti darbasmināri ar Latvijas, Lietuvas un Igaunijas ekspertu piedalīšanos.

Pārskata gada nogalē birojs uzsāka jauna OLAF *Hercule III* programmas līdzfinansēta projekta "Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana" īstenošanu. Projekta mērķis ir paaugstināt tabakas un citu augu izcelsmes objektu izpētes kapacitāti, lai nodrošinātu tiesībsargājošajām iestādēm augstas kvalitātes pierādījumus ekonomisko noziegumu izmeklēšanā.

2019. gadā birojs kā partnerorganizācija turpināja darbu vairākos Eiropas Savienības finansētos projektos:

- Eiropas sadarbības programmas zinātnes un tehnoloģiju jomā (COST) projektā "Pierādījumu multimodāla attēlveidošana kā tiesu ekspertīzes instruments", kura mērķis ir veicināt inovatīvus, multi-informatīvus, operatīvi izvietojamus un komerciāli izmantojamus attēlveidošanas risinājumus un tehnoloģijas lietisko pierādījumu analizēšanai ekspertīzē, apvienojot zinātnieku, galalietotāju un ražotāju zināšanas un iespējas.

- Tiesu administrācijas īstenotā projektā "Justīcija attīstībai" (*Justice for Growth*), kas vērsts uz Latvijas komercdarbības vides uzlabošanu, nodrošinot vērienīgus kvalifikācijas pilnveides pasākumus ne tikai tiesu sistēmā strādājošajiem, bet arī tiesībsargājošo un izmeklēšanas iestāžu darbiniekiem. Projekta sadarbības partneri ir Augstākā tiesa, Iekšlietu ministrija un Prokuratūra. Projekta ietvaros biroja nodarbinātie apmeklēja mācības par pierādījumiem, eksperta atzinuma vērtēšanu, tiesu runu, tiesu ekspertīzes rezultātu un notikuma vietas apskates procesa rezultātu prezentēšanu tiesā, par digitālo pierādījumu ievākšanu, kiberdrošību, datu aizsardzību un *Microsoft Office*;

- ENFSI 2016. gada monopolprogrammas projekta "Virzība uz vienotu Eiropas tiesu ekspertīžu telpu" (*Steps Towards a European Forensic Science Area, STEFA*) trīs aktivitāšu īstenošanā:

- G1 "Tiesu ekspertīžu laboratoriju salīdzinošā novērtēšana stratēģiskās plānošanas mērķiem" - organizēta projekta sanāksme Rīgā;
- G5 "Tiesu ekspertu apmācības pamatprincipu izstrāde matu un šķiedru izpētes jomā" – organizēta projekta sanāksme Rīgā;
- G9 "Labas prakses rokasgrāmatas izstrāde augsnes pēdu izpētes jomā".

Birojs kā partneris uzsāka dalību Igaunijas Tiesu ekspertīžu institūta vadītā projektā "Virzība uz Eiropas mēroga sejas atpazīšanas datu apmaiņu" (TELEFI), kura mērķis ir veicināt un uzlabot ar tiesu ekspertīzi saistītas informācijas apmaiņu starp nacionālajām datubāzēm, fokusējot uzmanību uz sejas atpazīšanu kā vienu no daudzsoļīgākajām biometriskajām tehnoloģijām. Projekta rezultātā tiks sagatavotas rekomendācijas prasību harmonizēšanai sejas atpazīšanas tehnoloģiju pielietojuma jomā, kas nākotnē varētu kalpot par pamatu sejas atpazīšanas datu apmaiņai starp ES dalībvalstu datubāzēm.

2.3. Maksas pakalpojumi

Birojs piedāvā maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem, kā arī tiesu lēmumiem civillietās visos biroja kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

Pārskata periodā maksas pakalpojumi sniegti atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”.

Birojam ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan biroja mājaslapā, gan kancelejā, un kuru klientam ir iespējams aizpildīt arī iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

Pārskata periodā veiktas 127 maksas ekspertīzes, kas veidoja 7.3 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ieņēmumi no maksas ekspertīzēm pārskata periodā 27 184 *euro* jeb 2,55 % no biroja pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem. 2019.gadā ieņēmumi par maksas pakalpojumiem, salīdzinot ar 2018.gadu, ir samazinājušies par 26 867 *euro*, jo samazinājies pieprasījums pēc rokrakstu (paraksta) un trasoloģiskās maksas ekspertīzēm.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu birojā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

2019. gadā notika biroja uzraudzības vizīte, kuru veica Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs. Vizītes laikā tika vērtēta biroja darbības atbilstība LVS EN ISO/IEC 17025:2017 standartam un biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas prasībām. Izvērtējot novērtēšanas vizītes rezultātus, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs pieņēma lēmumu saglabāt birojā akreditāciju un iekļaut esošo akreditācijas sfēru elastīgā sfērā, kas nozīmē, ka birojs efektīvāk un lētāk var ieviest jaunas iespējas esošajās ekspertīžu metodēs.

2019. gadā biroja tiesu eksperti piedalījās starptautiskās prasmes pārbaužu programmās un vienā biroja iekšējā prasmes pārbaudē, kopumā 11 tiesu ekspertīžu jomās.

Biroja vadītāja pārskata gadā turpināja pildīt Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja amata pienākumus.

Pārskata gadā biroja eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādē, piedalījās Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas darbā kā komisijas locekļi un kā pieaicinātie eksperti, kā arī recenzēja ekspertu kandidātu mācību ekspertīzes.

2.5. Klientu aptauja

Lai noskaidrotu biroja klientu vajadzības, uzlabotu sadarbību ar klientiem un pilnveidotu biroja darba kvalitāti, birojs kopš 2006. gada izplata klientu aptaujas anketas un analizē klientu sniegto informāciju.

2019. gadā saņemtas 182 klientu aptaujas anketas. Kopumā klientu novērtējums biroja darbam ir pozitīvs. Salīdzinot ar iepriekšējos gados veikto aptauju rezultātiem, saglabājies augsts eksperta atzinumu kvalitātes vērtējums - 2019. gadā atzinumus par kvalitatīviem un objektīviem atzinuši 98% respondentu, 2018. gadā - 97%, bet 2017. gadā - 94%. Pieaugusi klientu apmierinātība ar ekspertīžu izpildes termiņiem - 2019. gadā 98%, 2018. gadā 82%, bet 2017. gadā 81%. Pēdējos 6 gados no biroja organizēto apmācību dalībniekiem saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes par apmācību kvalitāti, saņemti ieteikumi par apmācībām konkrētās ekspertīžu jomās. Pārskata periodā visvairāk pieprasīta ir apmācība par jaunākajām ekspertīžu iespējām, autotehniskajām un trasoloģiskajām ekspertīzēm, šāviena pēdu izpētes jomu. Nemainīgi pozitīvas atsauksmes saņemtas par biroja darbinieku attieksmi pret klientiem un atsaucību, darbinieku profesionalitāti un kompetenci, biroja telpām un mājas lapā pieejamo informāciju. Būtiski aizrādījumi no klientiem 2019. gadā nav saņemti.

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot biroja darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

3. Personāls

Viens no būtiskiem biroja uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus, zinošus un kompetentus speciālistus, nodrošinot sekmīgu birojam uzticēto funkciju izpildi.

Biroja personāla politikas mērķis ir nodrošināt visus personāla vadības procesus, tostarp, personāla atlasīšanu, apmācību, novērtēšanu, karjeras attīstību. Personāla politika tiek īstenota atbilstoši biroja akreditācijas kritērijiem.

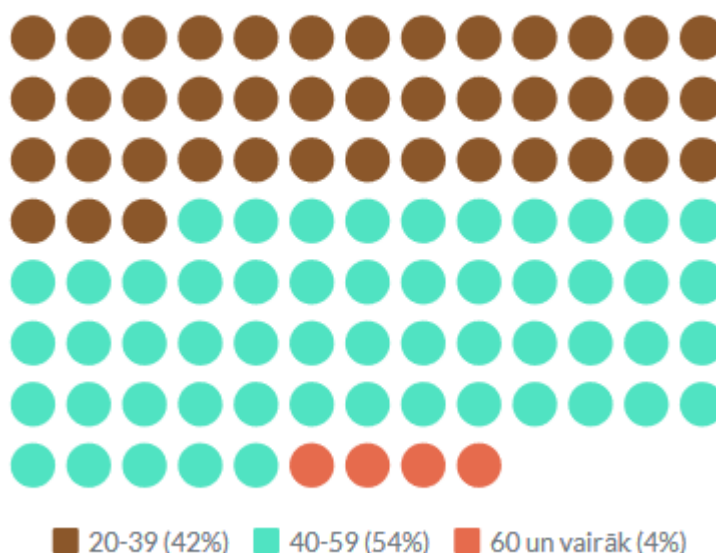
Pārskata gadā birojā bija 54 amata vietas, faktiski nodarbināto skaits – 45, no kuriem pēc nodarbinātības statusa - 35 ierēdņi un 10 darbinieki.

Pārskata gadā no birojā nodarbinātajiem 64 % bija sievietes un 36 % vīrieši.

Nodarbināto vidējais vecums pārskata periodā (skat. 4. attēlu) bija 43 gadi, 42 % no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 54 % no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 4 % - 60 gadi un vairāk.

4.attēls

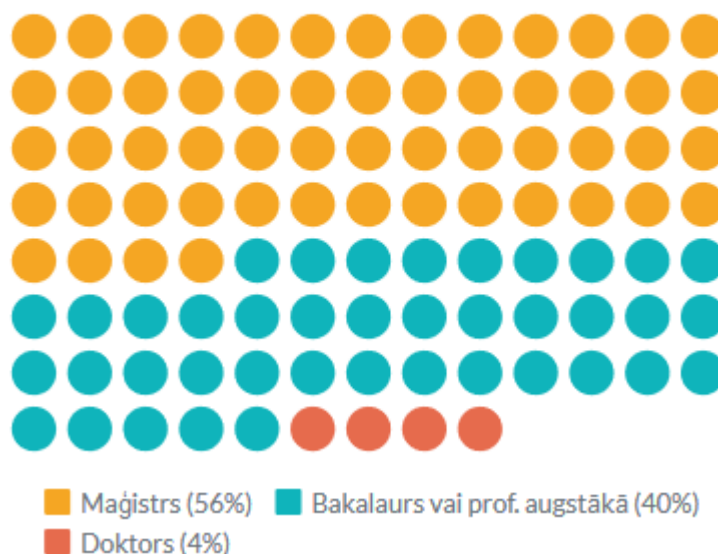
VTEB nodarbināto sadalījums pēc vecuma (2019)

96 % birojā nodarbināto (skat. 5. attēlu) ir augstākā izglītība.: 40% - otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds, 56% - maģistra grāds - 4 % - doktora grāds.

5.attēls

VTEB nodarbināto sadalījums pēc izglītības (2019)

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, birojs regulāri sekmē nodarbināto profesionālo zināšanu pilnveidošanu. Birojs organizē apmācības, izmantojot kā iekšējos, tā ārējos resursus, atbalstot dalību vietēja un starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un ekspertu darba grupās.

2019. gadā trīs biroja darbinieki tika apmācīti četrās dažādās ekspertu specialitātēs. Darbinieki paaugstināja kvalifikāciju stažēšanās vizītēs, konferencēs, semināros ārvalstīs, kā arī mācību pasākumos Latvijā, piedaloties dažādu organizāciju rīkotos semināros unursos.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Pārskata gadā informācija biroja interneta mājaslapā www.vteb.gov.lv regulāri aktualizēta gan latviešu, gan angļu valodā. Mājaslapas aktualitāšu sadaļā publicētas 54 relīzes par biroja aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem latviešu un angļu valodā. Birojam ir aktīvs konts sociālajā tīklā *Facebook*, kurā regulāri publicēta informācija par aktualitātēm un vakancēm. Informācija par vakancēm publicēta arī, izmantojot *LinkedIn* sociālo tīklu.

Preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem un norisēm birojā publicētas arī Tieslietu ministrijas mājaslapā www.tm.gov.lv, Latvijas Vēstneša portālā www.lv.lv un žurnāla „Jurista vārds” portālā www.juristavards.lv

Informācija par biroju, tā sniegtajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumu izcenojumiem pieejama arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

Lai veicinātu biroja atpazīstamību sabiedrībā, kā arī palīdzētu jauniešiem izvēlēties profesiju un sagatavoties darba tirgum, birojs organizēja ekskursiju Rīgas 41.vidusskolas audzēkņiem, kurā skolēni iepazinās ar tiesu eksperta profesiju un tiesu ekspertīžu veidiem, kā arī paši izmēģināja spēkus pirkstu nospiedumu noņemšanā. Birojā organizētas mācību vizītes Rīgas Tehniskās universitātes Materiālzinātnes un lietišķas ķīmijas fakultātes, Latvijas universitātes Ķīmijas fakultātes maģistrantūras, Rīgas Stradiņa universitātes Farmācijas un Tiesību zinātnes fakultāšu studentiem un Juridiskās koledžas Tiesību zinātņu programmas studentiem.

5. Plānotie pasākumi 2020.gadā

2020. gadā birojs:

1. akreditēs biroja pārvaldības sistēmu saskaņā ar standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2018 prasībām un nodrošinās biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās;
2. paplašinās akreditācijas sfēru ar metodi kanabinoīdu satura noteikšanai kaņepes augu ekstraktos ar gāzu hromatogrāfiju-masspektrometriju;
3. izstrādās departamentu un biroja stratēģiju 2021.-2023.gadam;
4. nodrošinās kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
  - paplašinot tiesu ekspertu kompetenci, diviem tiesu ekspertiem iegūstot sertifikātus papildu specialitātē;
  - uzsākot apmācību jaunu eksperta kandidātu apmācību;
  - ekspertiem atkārtoti iegūstot sertifikātus (resertificējoties);
  - piedaloties ENFSI un citās prasmes pārbaudēs;
5. piedalīsies ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām tiesu ekspertīžu specialitātēm;
6. organizēs ENFSI dokumentu ekspertu darba grupas prasmes pārbaudi;
7. organizēs Baltijas valstu rokrakstu ekspertu sanākumi Rīgā;
8. turpinās pētniecisko un metodisko darbu ķīmisko, dokumentu un autotehnisko ekspertīžu jomās;
9. turpinās darbu starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošanā;
10. organizēs seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.